

Utarbeidet av
Åse Berit Valle

Til: Årsmøte i Norges Bondelag

Kopi:

Protokoll fra årsmøte i Norges Bondelag den 12. og 13. juni 2024

Tid: 12. og 13. juni 2024

Sted: Scandic Lillehammer Hotel, Lillehammer

Møteledere: Ordfører Karl Fredrik Okkenhaug, varaordfører Bente Gro Slettebø

Årsmøtet ble satt kl 08.30.

Ordfører Karl Fredrik Okkenhaug ønsket velkommen til æresmedlemmene Harald Milli, Kirsten Indgjerd Værdal, Bjarne Undheim og alle delegater og gjester.

Ordføreren framførte minneord over Svein Olav Thomassen, (tidligere fylkesleder i Troms Bondelag), Andreas Groseth, (tidligere fylkesleder i Buskerud Bondelag) og tidligere leder i Norges Bondelag og æresmedlem Bjørn Iversen.

Kulturinnslag ved Molstad, Hoelsveen, Byfuglien og Amlie

Fylkesleder Elisabeth Gjems ønsket velkommen til Innlandet.

SAK 1 NAVNEOPPROP

Generalsekretær Sigrid Hjørnegård foretok navneopporet.

Vedtak:

Deltagerne i årsmøte godkjennes.

Oppropsliste vedlegges protokollen.

SAK 2 GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKSLISTE

Ordfører refererte til innkalling og saksliste som var datert 16. april og utsendt i tråd med fristen den 01. mai 2024.

Vedtak:

Innkalling og saksliste godkjennes.

SAK 3 VALG AV TO REPRESENTANTER TIL Å UNDERSKRIVE PROTOKOLLEN

Ordfører foreslo Ole-Kristian Bergerud og Kathrine Jansdatter Johnsen til å underskrive protokollen sammen med ordfører Karl Fredrik Okkenhaug.

Vedtak:

Til å underskrive protokollen velges Ole-Kristian Bergerud og Kathrine Jansdatter Johnsen i tillegg til ordfører Karl Fredrik Okkenhaug.

SAK 4 ÅPENT ELLER LUKKET MØTE

Ordføreren refererte representantskapets innstilling.

Vedtak:

Årsmøtet holdes som åpent møte med anledning til å lukke møtet for enkelte saker.

SAK 5 LEDERS TALE

Ordføreren orienterte om taletid og det praktiske i forbindelse med generaldebatten.

Etter forslag fra ordføreren ble disse valgt som resolusjonskomité:

- Arthur Salte, styret, leder
- Hanne Sofie Jenssen, Nordland
- Bjørn Olav Søndrol, Innlandet
- Jørn Magne Vaag, Trøndelag
- Kjersti Ellingsgård, Møre og Romsdal
- Kirsten Helen Myren, Agder
- Sigrid Heringstad, Norges Bygdeungdomslag
- Johan Narum, Nortura SA
- Theodor Bye, Østfold

Sak 10 Næringspolitisk program for 2024 - 2028

Etter forslag fra ordføreren ble disse valgt som redaksjonskomité:

Bodhild Fjelltveit, styret (leder)
Konrad Kongshaug, styret
Trude Flatland, Telemark
Trond Bjørkås, Nordland
Hans Kristian Berge, Vestfold
Camilla Strøm Johansen, Trøndelag

SAK 5 LEDERS TALE

Innledning til generaldebatt ved Bjørn Gimming, leder i Norges Bondelag

Takket for engasjementet i Bondelaget

– Vi har fått flere viktige gjennomslag det siste året, og det ville ikke vært mulig uten felles innsats. Det er når vi jobber sammen, mot felles mål at vi får gjennomslag, sier Gimming.

Gimming besøkte flomrammede på Ringebu da de arrangerte flommøte med informasjon til de som var berørt av flommen og uværet som slo inn høsten 2023.

- Det er ikke til å legge skjul på at stemningen var trykket, med stor usikkerhet knyttet til konsekvensene av flommen. Men også galgenhumor, og pågangsmot, sier Gimming.
- Det var en imponerende holdning i lokallagene om at dette må vi klare og løse i fellesskap. Lokallagene la for dagen en dugnadsånd og omsorg for hverandre som gjorde veldig stort inntrykk på meg. Det er nettopp da styrken av å være organisert, det å være en del av et fellesskap virkelig blir tydelig, legger Gimming til.

Gode allianser er viktig for landbruket

Gimming tok videre opp viktigheten av å ha gode allianser, og påpekte at alliansebygging er en prioritet for Norges Bondelag.

- Det er ikke noen tvil om at det er hele befolkningen som er vår viktigste allianse. Vi produserer ikke for eksport eller for andre lands befolkning. Vi produserer for folk i Valdres, i Bardu eller i Oslo. Det er de forbrukerne vi må vinne og ha gode allianser til, poengterte Gimming.

Landbruk er beredskap

- De siste års hendelser med pandemi, kriger både i Europa og utenfor viser hvor viktig det er å forberede seg. Forberede seg for noe vi ikke vet hva er eller når det kommer. Det har nok påvirket mange av oss, og de urolighetene vi ser har gjort verden til et farligere sted. Derfor er det rett å styrke Norges totale beredskap, også vår matberedskap, sier Gimming.

Bekymret for utviklingen

Gimming påpekte at flere områder nå står i fare for å ikke ha aktivt jordbruk lengre, og viste bekymring for den siste bonden i bygda.

- I vinter besøkte jeg Rune Håkstad i Bardu kommune, han driver med melkeproduksjon i Salangsdalen. Rune er nå siste bonden i bygda. Å være siste bonden i en bygd, gir ingen god følelse. Rune har mistet sine kollegaer, og har ingen aktive matprodusenter å støtte seg på i sitt lokalmiljø, sier Gimming.
- Dette står i motsetning til behovet for å ha matproduksjon i hele landet. Vi kan ende opp med at enda flere områder står helt uten aktivt jordbruk. Det er et problem for samfunnet, sier Gimming.

Jordbruksoppgjøret 2024

Landbruk i hele landet, økonomisk løft og mindre risiko for bonden var tre viktige stikkord da jordbruksforhandlingene startet i år. Gimming er glad Bondelaget fikk gjennomslag for flere viktige saker.

- Særlig er jeg fornøyd med at vi fikk innført grunntilskudd for melk, allerede fra 1. juli. Sammen med målprisøkning, og nå fritak fra overproduksjonsavgift gir det kraftig forbedring i melkebondens inntektsmuligheter, sier Gimming.
- Korn er viktig både som mat direkte, og som fôr til dyra. Det er krevende og lykkes med væravhengige produksjoner som mathvete og proteinvekster. Det er bra at staten fulgte opp jordbrukets krav om ekstra tilskudd til hvete og proteinvekster – sammen med økte målpriser vil det gi økt produksjon og dempe bondens risiko, sier Gimming.

Følgende fikk ordet til forretningsorden:

Nr. 148 (gjennomføring av generaldebatten).

Møtet ble hevet for pause kl. 09.50 og satt igjen kl. 10.05.

Det ble åpnet for generaldebatt og disse hadde ordet:

Nr. 20, 128 og 30 (replikker), 155, 45 og 137 (replikker), 74, 15 og 21 (replikker), 12, 43, 163, 85, 20 og 26 (replikker), 151, 10, 148 (replikk), 33, 175 (replikk), 139, 128 og 160 (replikker), 133, 49 (replikk), 106, 144 og 26 (replikker).

Varaordfører Bente Gro Slettebø overtok møteledelsen.

Følgende fikk ordet:

Nr. 6, 18 og 160 (replikker), 125, 137 og 125 (replikk), Gunn Jorunn Sørums (Gartnerhallen), 141 og 128 (replikker), Ola Sunde (grønutvalget), 60 (replikk), 70, 144 og 160 (replikker), 70 (svarreplikk), 45, 94 og 114 (replikker).

----- ooo -----

Rune Støstad, Arbeiderpartiet hilste til årsmøte

----- ooo -----

Møtet ble hevet for lunsj kl. 11.35 og satt igjen kl. 12.30.

Ordfører Karl Fredrik Okkenhaug ønsket **Landbruks- og matminister Geir Pollestad** velkommen til årsmøte.

Landbruks- og matminister Geir Pollestad kom inn på følgende temaer:

- Jeg har gledet meg stort til å besøke årsmøtet i Bondelaget.
- Opptatt av å få ting gjort som landbruksminister.
- Flommen Hans, vi gjorde endringer for å bedre ordningene for rammede bønder. Stortingsmelding om flom og skred ligger i Stortinget.
- Pelsdyrerstatningen var en prioritet. Det var viktig for meg som ny statsråd.
- Gjødselforskriften har vært jobbet med 2009, og ingen har konkludert. Jeg var opptatt av at det var vi som skulle legge frem ny forskrift. Husk, utgangspunktet var på en helt annen plass enn pr i dag. Jeg ville ikke at en landbruksminister fra Venstre eller Høyre skulle legge det fram.
- Afrikansk svinepest kom til våre naboland, og vi sa klart at villsvin skulle utryddes.
- Beredskaps lagring korn er viktig, og nå er det på anbud. Vi skal nå ha beredskapslager. Viktig prioritet for regjeringen.
- Tollvernet er viktig, og styrkninger har vært en prioritet. 10 år siden sist.
- Vi styrker melkeproduksjonen i hele landet, og gjorde endringer i PU ordningen. Helt rett beslutning.
- Jordvern er viktig, har sendt brev til alle landets folkevalgte. Vi stoppet utbyggingen på Vestby.
- Nullvisjon for dødsulykker i landbruket. Viktig sak.
- Følger opp nytt mål om å doble omsetningen av lokalmat.
- Klar prioritering med skattegrep for å styrke økonomien. Doblet hva man kan direkte avskrive. Landbruks lån er billigere. Lavere rente.
- Strømordningen vil videreføres så lenge det er behov.
- Økt selvforsyning.
- Ny metode for inntekstberegning.
- Matproduksjon er viktig for vår beredskap. Vi skal øke selvforsyningen, og ønsker godt samarbeid med jordbruket i det arbeidet.

- Bidrar til verdiskapning og sysselsetting i hele Norge.
- Bekymret for næringsmiddelindustrien i Nord-Norge. Det blir viktig framover.
- Vi skal legge frem stortingsmelding om dyrevelferd. Viktig arbeid, der alle dyr skal omtales.
- Tar viktige steg, men legger til rette for lønnsomhet og økt selvforsyning.
- Tap til rovdyr er for store. Regjeringen følger opp stortingets vedtak, og regjeringens politikk. Dette må begrenses.
- Lista over saker det skal jobbes med framover er lang, og vi skal jobbe med sakene slik at det styrker matproduksjonen.
- Bondens inntekt er en hovedprioritet. Hurdalsplattformen er tydelig. Enorm kostnadsvekst påvirker inntekta til bonden.
- Der Olaug Bollestad må forholde seg til Erna Solberg, kan jeg forholde meg til Jonas Gahr Støre. Jeg kan spørre Trygve S Vedum om penger.
- Ingen regjering i verden har gjort mer for landbruket om å dekke kostnader enn Senterpartiet og Arbeiderpartiregjeringen.
- Siden regjeringen tiltrådte økt med 67%. Ingen andre sektorer har hatt en slik vekst.
- Det betyr noe for jordbruket om hvem som styrer landet.
- Vi har nå et nytt tallgrunnlag.
- Det var spesielt å sitte som landbruksminister fra Senterpartiet i Stortinget med demonstrasjoner når vi behandlet stortingsmelding 11.
- Stemninga er alltid bedre når man diskuterer, enn når man bestemmer. Det blir bråk. Noen vil gå lengre enn andre. Det var viktig at vi fikk gjort noen forbedringer, blant annet på timetall i årsverket.
- De som vil meir har 33 av 169 mandater i Stortinget. Høyrepartiene har 86 av 169. Derfor er det svært viktig for landbruket at vi fortsatt har Ap og Sp regjering. Vi må holde fram satsningen på landbruket.
- Russland angrep Ukraina. Russland ofrer folk for å okkupere Ukraina. Situasjonen i midt- østen og Gaza. Situasjonen med Kina. Valg i USA. Det er mye som skjer rundt oss. Dette er det mørke bakteppet vi skal manøvrere i og vi skal styrke matberedskapen. Skal vi fortsette med eviglange diskusjoner, eller skal vi gå videre?
- Den norske landbruksmodellen er under press. Kjedene får mer makt. I kjeden fra bonden til bordet har bonden noe makt, og vi har bondeide samvirker. Det er landbrukets viktigste styrke. Det er i landbrukets interesse at vi har samvirker og en fungerende markedsregulering.
- Det er viktig å stemme for ingått avtale, og en ingått avtale er i tråd med det Stortinget har sagt.
- Kunnskapen ligger mellom næringa, dep og politikk. Forhandlingene er helt avgjørende. Sluttt opp om faglaga. Det er viktig.
- Ta tilbake at yringer har et ansvar. Se de du diskuterer med inn i øynene, røys demokratiet i landbruket.

Det ble åpnet for forhåndsavtale spørsmål fra:

31. Hanne Sofie Jenssen, Nordland: Satsing på landbruk i Nord-Norge
16. Morten Tømte, Akershus: Økt selvforsyning og matkorn
53. Hans Egil Børstad, NBU: Rekruttering og velferd
23. Kirsten Helen Myren, Agder: Rødt kjøtt og kostholdsråd
24. Ståle Hustoft, Rogaland: Ny gjødselbruksforskrift

Landbruks- og matminister Geir Pollestad svarte på spørsmålene.

Bjørn Gimming overrakte blomst og matgave til Landbruks- og matminister Geir Pollestad.

Det ble igjen åpnet for generaldebatt og disse hadde ordet:

Nr. Gunnar Alstad (miljø- og bærekraftutvalget), 21 og 141 (replikker), Gunnar Alstad (miljø- og bærekraftutvalget) (svarreplikk), 95, 15 og 113 (replikker), 7, 37, 121, 148 og 28 (replikker), 110, 112 og 11 (replikker), 130, 29 (replikker), 36, 148 og 134 (replikker), 8, 137 (replikk), 49, 164, 112 (replikk), 44, 18 og 128 (replikker), 44 (svarreplikk), 112, 140 og 3 (replikker), 112 (svarreplikk), 50, 101 og 115 (replikker), 50 (svarreplikk), 35, 144 (replikk), 34, 64, 31 og 95 (replikker), 51, 43 (replikk), 51 (svarreplikk), 2, 80 og 15 (replikker), 47, 153 og 112 (replikker) og 47 (svarreplikk).

----- 000 -----

Per Olav Tyldum, Senterpartiet hilste til årsmøte

----- 000 -----

Møtet ble hevet for pause kl. 15.00 og satt igjen kl. 15.35.

Varaordfører Bente Gro Slettebø overtok møteledelsen.

Det ble igjen åpnet for generaldebatt og disse hadde ordet:

Nr. 157, 71, 46, 24 (replikk), 81, 32 (replikk), 165, 140, 144 (replikk), 4, 140 (replikk), 4 (svarreplikk), 128, Erlend Fiskum (replikk), 128 (svarreplikk), 25, 15 (replikk), 25 (svarreplikk), Erlend Fiskum (1 vara til styret), 67, 80 (replikk), 148, 27, 5, 98, 109, 19, 29 (replikk), 115, 61, 21 (replikk), 168, 107, 158 (replikk), 102, 126, 18 (replikk), 126 (svarreplikk), 111, 21 (replikk), Svenn Ivar Fure (Felleskjøpet Agri SA), 64 (replikk) og 161.

Generalsekretær Sigrid Hjørnegård og Bjørn Gimming oppsummerte innleggene.

----- 000 -----

Følgende personer hilste til årsmøte:

Tor Jacob Solberg, leder i Norsk Bonde- og Småbrukarlag

Einar Frogner, leder i Nei til EU

Nina Sundqvist, administrerendedirektør i Stiftelsen Norsk Mat

Videohilsen fra Olaug Bollestad, leder i Kristelig Folkeparti

Anne Thorine Brotke, fra Gjensidige orienterte om Bærekraftfondet

----- 000 -----

Ordfører gav noen praktiske opplysninger.

Møtet hevet for dagen kl. 17.55.

Torsdag 13. juni

Ordfører Karl Fredrik Okkenhaug satt årsmøtet kl. 08.30.

Ordfører Karl Fredrik Okkenhaug ønsket **statsforvalter Knut Storberget** velkommen til årsmøte. Han kom inn på følgende temaer:

Presiserte med glimt i øyet at han er til stede som tidligere leder av Forsvarskommisjonen.

En aktiv landbrukspolitikk er viktigere enn noen gang. Og Norges Bondelag er en av de viktigste organisasjonene i landet. Storberget har ofte og tett kontakt med Innlandet Bondelag. Nå er det en enorm satsing på forsvar og beredskap. Peker på beredskapsmessige utfordringer. Bakgrunnen er at internasjonale kriser får nasjonale og lokale virkninger.

Beredskap er ikke bortkastet selv om vi ikke får brukt for det. Alt landbruket produserer, fra kulturlandskap og trygg mat, nyter vi godt av hver dag.

Han presiserte at landbruket er en del av totalforsvaret:

- Tilgjengelighet på mat
- Kampen om maten kan skape mer spenning, ufred og krig
- Mat brukes som våpen
- At vi produserer maten vår selv, er et godt klimatiltak

Norges Bondelag er like viktig som Forsvarsforeningen. Han vil ikke kalle overføringene til landbruket for subsidier, men betaling for tjenestene samfunnet trenger.

Norsk matproduksjon er internasjonal solidaritet i en verden der mange land er i matkrise.

Stiller spørsmålet om vi skal tørre å si det som det er. At kriser eller krig kan ramme. Å være ærlige om trusler kan skape trygghet.

Var kort innom det internasjonale bildet med en urolig verden, og noen av konklusjonene fra Forsvarskommisjonen. Handler mye og oppbygging av Forsvaret, men dette kommer ikke til å virke uten matproduksjon.

Avsluttet med å si at noe må gjøres, utover tiltak i form av budsjettmidler i jordbruksoppkjøret.

Knut Storberget ble takket av Bjørn Gimming. Han takket for godt samarbeid gjennom mange år.

----- 000 -----

Andre nestleder Bodhild Fjelltveit holdt appell om solidaritetsprosjektet Bønder støtter bønder i Malawi. Appellen inneholdt informasjon om utvekslingen og informasjonsarbeidet, OD-dagen og bruk av Åpen Gård som arena for å vise fram Malawi-prosjektet. Avslutningsvis ble det vist en kortversjon av filmen Under samme himmel.

Ordfører ba om godkjenning av endring av oppropsliste på:

Fra nr. 147 Torgeir Flak til nr. 240 Kari Frøseth

Fra nr. 124 Håvard Nevland til nr. 237 Irene Tjøsheim Finnestad

Fra nr. 46 Hans Edvard Torp til nr. 286 Anders Sigstad

Godkjent

----- 000 -----

SAK 10 NÆRINGSPOLITISK PROGRAM 2024 - 2028

Ordfører gav noen praktiske opplysninger.

Leder av Norges Bondelag Bjørn Gimming innledet årsmøtets behandling av nytt Næringspolitisk program. Dette gjør årsmøtet hvert fjerde år, så programmet må trekke opp de lange linjene for næringa vår. Uansett form og detaljnivå må årsmøtet peke ut kursen og de store linjene for hvordan Norges Bondelag vil at jordbruket skal se ut i framtida. Programmet skal angi retning for hele Bondelagets arbeid og legge grunnlaget for Norges Bondelag sin politikk og prioriteringer de kommende fire årene.

Det er et alvorlig viktig dokument, ikke bare for Bondelaget, men for norske bønder, norsk landbruk og hele samfunnet. For hvordan skal Bondelaget gjennom sitt brede arbeid sørge for vekst og utvikling framover? Hva er de store utfordringene og ikke minst – hva er Bondelagets løsninger til politikere, alliansepartnere og markedsaktører? Hvordan skal Norge se ut og hva skal vi spise her i landet om 5,10 og 50 år? Programmet er for alle ledd av organisasjonen, altså alle i Norges Bondelag, og det er et resultat av innspill fra hele organisasjonen – altså alle i Norges Bondelag.

Leder av programkomiteen Bodhild Fjelltveit orienterte om at første høringsrunde i organisasjonen skjedde i februar – mars 2024, og denne involveringen av fylkes- og lokallag medførte en god del endringer. Innspill fra den runden ble innarbeidet i nytt utkast til styret, og gjennom styrets behandling i april 2024.

Datoen 06.06.2024 ble satt som frist for å sende inn endringsforslag til programforslaget, som ble gjort kjent for årsmøtets medlemmer. Endringsforslagene ble fremmet fra årsmøtets talerstol.

Leder av programkomiteen Bodhild Fjelltveit la fram programkomiteens forslag til årsmøte og redegjorde for forslag komiteen anbefalte å ta inn og begrunnet hvorfor andre forslag ble avvist.

De som ønsket å fremme endringsforslag fikk ordet:

Nr. 18, 148 (replikker), 18 (svarreplikker), 28, 98, 139 og 160 (replikker), 98 (svarreplikker), 24, 26 og 31 (replikker), 24 (svarreplikker), 30, 97, 78, 23, 15, 177 og 78 (replikker), 15 (svarreplikker), 25, 80 og 31 (replikker), 25 (svarreplikker), 141, 85 (replikker), 141 (svarreplikker), Ola Sunde (grøntutvalget), 18 og 64 (replikker), 64, 18 og 31 (replikker), 64 (svarreplikker), 127, 44, 49 og 137 (replikker), 28, 70.

Møtet ble hevet for pause kl. 10.50 og satt igjen kl. 11.10.

Varaordfører Bente Gro Slettebø overtok møteledelsen.

SAK 5 GENERALDEBATT – forts.

Utkast til resolusjon var utsendt:

Leder av resolusjonskomiteen Arthur Salte la fram: Økt selvforsyning er bestillinga - landbruket har løsningene.

Følgene fikk ordet:

Nr. 39, 81, 15, 95 (replikker), 148, 138 og 2.

Resolusjonskomiteen trådte sammen for å vurdere de foreslåtte endringene og kommentarene.

----- 000 -----

Torgeir Knag Fylkesnes, Sosialistisk Venstreparti hilste til årsmøte

----- 000 -----

Møtet hevet for lunsj kl. 11.30 og satt igjen kl. 12.30.

SAK 6   NORGES BONDELAGS ÅRSMELDING 2023

Generalsekretær Sigrid Hjørnegård la fram årsmeldinga. Hjørnegård kom blant annet inn på:

Arbeidet som gjøres er langsiktig jobbing og kan sees på som en slags våronn, som vi høster av i form av resultater. Det er ingen tvil om at inntektskamp og tallgrunnlag var den store overskriften for året 2023. Vi starta 2023 med å levere høringsvar på Grytten-utredningen 14. april og resten av året venta vi på nytt tallgrunnlag.

Beredskap har kommet høyere på arbeidslista i Bondelaget, både lokalt, fylke og sentralt. Mange fylkes- og lokallag har satt søkelys på hvor sårbare vi er med et av verdens laveste sjølforsyningsgrader og hvor viktig det er at det finnes et landbruk i hele landet. I 2023 var nok et år med ekstremvær. Vi tar med oss videre at ingen ordninger som vi har, treffer alle situasjoner og alle bønder, men er viktige sikkerhetsnett.

Seieren for jordvernet på IKEA-jordet i Vestby kommune har blitt en viktig symbolsak i arbeidet for et styret jordvern.

Det har vært mye diskusjon om de nye nordiske ernæringsanbefalingene. I august ble det fastslått at de norske kostholdsrådene kun skal baseres på helseeffekten av maten, ikke klima- og miljøeffekten.

Hjørnegård avsluttet med viktigheten av jobben som gjøres av alle tillitsvalgte og ansatte.

Ingen ønsket ordet.

Vedtak:

Årsmøtet godkjenner Norges Bondelags årsmelding for 2023.

Enstemmig vedtatt.

SAK 7   STYRETS BERETNING – KONSERNREGNSKAP FOR NORGES BONDELAG FOR 2023. MELDING FRA REVISOR

Økonomisjef Leif Slåtten la fram regnskapet for 2023 og redegjorde for revisjonsberetningen. Regnskapet er tatt inn i årsmeldinga.

Ingen ønsket ordet.

Vedtak:

- Årsmøtet godkjenner styrets beretning for 2023
- Årsmøtet godkjenner det framlagte selskapsregnskap og konsernregnskap for Norges Bondelag for 2023
  - Årsoverskuddet i Norges Bondelag kr 111 517 588 overføres til egenkapital
  - Konsernets årsoverskudd etter minoritetsandeler er kr 326 145 000

Enstemmig vedtatt.

SAK 5   GENERALDEBATT – forts.

Varaordfører gav praktiske informasjon i forhold til behandlingen av resolusjonen. Leder av resolusjonskomiteen Arthur Salte la fram nytt utkast og informerte at resolusjonskomiteen hadde innarbeidet flere av de innkomne forslagene i ny tekst, og avvist andre.

Varaordfører Bente Gro Slettebø tok opp om noen ville opprettholde sine endringsforslag.

Følgende fikk ordet:

Nr. 81, 32 (replikk) og 148.

Nr. 81 Tine Elisabeth Nestvold ønsket å opprettholde forslaget:

Tillegg på linjenr. 19:

Bonden må ha full rådighet over egne arealer, annen beitedrift må skje utenfor dyrka mark.

Konflikten med tamreindrift må ned.

Forslaget fikk 115 stemmer.

Forslaget tas inn.

Nr. 148 Magnus Holla Austad-Sivertsen ønsket å opprettholde forslaget:

Tillegg på linjenr. 22:

Dette forutsetter at jobben for riktig tallgrunnlag fortsetter. På denne måten kan vi igjen skape optimisme i næringen.

Forslaget fikk 44 stemmer.

Forslaget falt.

Varaordfører tok opp hele resolusjonen opp til avstemming:

Vedtak:

Enstemmig vedtatt

Uttalelsen vedlegg protokollen.

----- 000 -----

Bjørn Gimming takket John-Erik Skjellnes Johansen som mottok blomst, matgave og bildet ”Kornet mognar”.

----- 000 -----

Ordfører Karl Fredrik Okkenhaug overtok møteledelsen.

SAK 11   INNKOMNE SAKER
Det var ingen innkomne saker.

SAK 12-16 VALG OG GODTGJØRING FOR 2024/2025

Leder i valgnemnda Kari Åker orienterte om valgnemnda sitt arbeid og valgnemndas innstilling til nytt styre, ordførere, valgnemnd, godtgjøringer og revisor

Ordfører åpnet for generelle kommentarer til valgnemndas innstilling.

Ingen ønsket ordet.

**Sak 12:   VALG AV REVISOR FOR 2024 OG FASTSETTING AV REVISORS
GODTGJØRING**

Revisors honorar for 2023 fastsettes etter regning.
Sandberg Revisjon AS velges som revisor for Norges Bondelag.

Enstemmig vedtatt.

SAK 13   VALG TIL STYRET

a) Leder

Det forelå en kandidat fra valgnemndas innstilling. Andre kandidater ble ikke foreslått.

For 1 år:

Bjørn Gimming	148 stemmer
Blank:	15 stemmer
Totalt	163 stemmer

Valgt: Bjørn Gimming

For 1 år:

b) 1. nestleder

Det forelå en kandidat fra valgnemndas innstilling. Andre kandidater ble ikke foreslått.

Bodhild Fjelltveit	149 stemmer
Blanke	14 stemmer
Totalt	163 stemmer

Valgt: Bodhild Fjelltveit

For 1 år:

c) 2. nestleder

Det forelå en kandidat fra valgnemndas innstilling.

Følgende ønsket ordet:

Nr. 16 Morten Tømte fremmet Egil Chr. Hoen som kandidat, 31, 20, Einar Myki (valgnemnda), 78, 29, 21, 26, 112, 140, 126, 2, 18 (forretningsorden) og Erlend Fiskum.

Erlend Fiskum	70 stemmer
Egil Chr. Hoen	92 stemmer
Blanke	0 stemmer
Totalt	162 stemmer

Valgt: Egil Chr. Hoen

d) 3 styremedlemmer

Det forelå tre kandidater fra valgnemndas innstilling.

Valg til styret

For to år:

Andre kandidater ble ikke foreslått.

Trond Bjørkås	155 stemmer
Blanke	6 stemmer
Totalt	161 stemmer

Valgt: Trond Bjørkås

Thor Johannes Rogneby	159 stemmer
Blanke	3 stemmer
Totalt	162 stemmer

Valgt: Thor Johannes Rogneby

Åse Sundvor	150 stemmer
Blanke	12 stemmer
Totalt	162 stemmer

Valgt: Åse Sundvor

e) 3 varamedlemmer i nummerorden til styret

1. varamedlem til styret

Det forelå en kandidat fra valgnemndas innstilling. Andre kandidater ble ikke foreslått.

Even Skårberg Aarnes	158 stemmer
Blank	3 stemmer
Totalt	161 stemmer

Valgt: Even Skårberg Aarnes

2. varamedlem til styret

Det forelå en kandidat fra valgnemndas innstilling.

Følgende ønsket ordet:

Nr. 21 Hans Jørgen Olsen Røren fremmet Ane Hjetland Holt som kandidat. Kari Åker (valgnemnda).

Sven Martin Håland	108 stemmer
Ane Hjetland Holt	53 stemmer
Blank	1 stemme
Totalt	162 stemmer

Valgt: Sven Martin Håland

3. varamedlem til styret

Det forelå en kandidat fra valgnemndas innstilling. Andre kandidater ble ikke foreslått.

Ane Hjetland Holt	160 stemmer
Blank	2 stemmer
Totalt	162 stemmer

Valgt: Ane Hjetland Holt

SAK 14 VALG AV ORDFØRER I NORGES BONDELAG

a) Ordfører

Det forelå en kandidat fra valgnemndas innstilling. Andre kandidater ble ikke foreslått.

Karl Fredrik Okkenhaug	160 stemmer
Blanke	2 stemmer
Totalt	162 stemmer

Valgt: Karl Fredrik Okkenhaug

b) Varaordfører

Det forelå en kandidat fra valgnemndas innstilling. Andre kandidater ble ikke foreslått.

Bente Gro M. Slettebø	156 stemmer
Blanke	6 stemmer
Totalt	162 stemmer

Valgt: Bente Gro M. Slettebø

c) 2 varamedlemmer i nummerorden

1. Lise Kaldahl Skreddernes
2. Ole-Kristian Bergerud

Valgt ved akklamasjon

SAK 15 VALG AV VALGNEMND M/ VARAMEDLEMMER 2025

Kandidater fra valgnemndas innstilling. Andre kandidater ble ikke foreslått.

Leder av valgnemnda for 1 år:

Einar Myki	133 stemmer
Blanke	28 stemmer
Totalt	161 stemmer

Valgt: Einar Myki

Nestleder av valgnemnda for 1 år:

Anders Johansen	156 stemmer
Blanke	5 stemmer
Totalt	161 stemmer

Valgt: Anders Johansen

Medlemmer på valg i 2024, for 3 og 1 år (etter forslag fra fylkeslagene)

Medlem for 3 år:

Buskerud, Innlandet

Medlem: Brit Tove Krekling, vara Lars Halvard Wetterstad

Rogaland, Vestland:

Medlem: Kari Sigrun Lysne, vara: Nils Magne Gjengedal

Medlem for 1 år:

Møre og Romsdal, Trøndelag:

Medlem: Oddvar Mikkelsen, vara Bente Bjerkeset Solenes

Valgt ved akklamasjon

SAK 16 FASTSETTING AV GODTGJØRING FOR 2024/2025

Følgende fikk ordet:

Nr. 26 (fremmet endringsforslag), 31, Einar Myki (valgnemnda), 29, 16, 15 og 146.

Nr 26 Gry Ingvild Agjeld fremmet forslag om å stryke første setning under pkt.A:

De som mottar fastgodtgjørelse, har ikke krav for møtegodtgjørelse for møter inntil 2 timer.

Forslaget fikk 138 stemmer.

Setningen strykes.

Vedtak:

A. Møte-/Fraværsgodtgjørelse

Fravær inntil 2 timer:	kr 650,-
Fravær 2 – 5 timer:	kr 1350,-
Fravær over fem timer:	kr 2700,-

Godtgjørelser til fravær på grunn av fysiske eller digitale møter gis når det foreligger innkalling og/eller møteplikt pga verv eller oppgaver til møtet. Forberedelser og etterarbeid utløser ikke godtgjørelse. Satsene for møte-/fraværsgodtgjørelse gjelder også for fylkeslagene.

1: Leder i Norges Bondelag

Styreleder i Norges Bondelag godtgjøres med honorar på kr 755.000,- pr. år. I tillegg dekkes dokumenterte lønnsutgifter til gårdsdrift, med inntil kr 520.000,-. Leder mottar ikke møte-/fraværsgodtgjørelse.

2/3: 1. og 2. nestleder

Godtgjørelse.....280.000,-

4: Øvrige styremedlemmer

Godtgjørelse 4. AU-medlem..... 175.000,-

Godtgjørelse øvrige styremedlemmer..... 125.000,-

Godtgjørelse 1. varamedlem.....125.000,-

5: Ordfører

Godtgjørelse.....90.000,-

6: Varaordfører

Godtgjørelse.....23.000,-

7: Fylkesledere

Godtgjørelse.....175.000,-

8: Ledere av faste utvalg

18.000,-

Valgnevnda:

10: Lederen av valgnevnda i Norges Bondelag

47.000,-

11: Nestleder i valgnevnda i Norges Bondelag

11.000,-

12: Godtgjørelse ved deltagelse på kurs

Norges Bondelag dekker møte-/fraværsgodtgjørelse for kurs og skolering som er avtalt.

13: Barnepass

Det dekkes dokumenterte utgifter til barnepass for tillitsvalgte som har ansvaret for barn under 10 år. Det gis inntil sats for møte-/fraværsgodtgjørelse.

14: Utbetaling av reiseregninger

Reiseregning skal sendes inn så fort som mulig og senest 3 måneder etter at møtet er avholdt. Mottas reiseregningen etter fristen, vil det ikke bli utbetalt med møte-/fraværsgodtgjørelse. Direkte utgifter knyttet til reisen blir refundert.

15: Kostnadsdekning (benyttes i stedet for møte-/fraværsgodtgjørelse over 5 timer 2.900,-.

Gjelder for styret i Norges Bondelag og fylkesledere.

Dekning mot dokumenterte lønnsutgifter til gårdsdrift. –

B. Reise- og kostgodtgjørelse for 2024/2025

Ved reiser for Norges Bondelag forutsettes det benyttet den reisemåte som er rimeligst for organisasjonen, reisetid tatt i betraktning.

- Det dekkes kosttillegg etter regning innenfor rammen av statens regulativ, alkohol dekkes ikke.
- Reise godtgjørelse for bruk av egen bil etter statens satser.

Enstemmig vedtatt.

Møtet hevet for pause kl. 15.00 og satt igjen kl. 15.20.

Varaordfører Bente Gro Slettebø overtok møteledelsen.

----- 000 -----

Bjørn Gimming takket Erlend Fiskum som mottok blomst, matgave og bildet ”Kornet mognar”.

----- 000 -----

SAK 10 NÆRINGSPOLITISK PROGRAM 2024 - 2028

Varaordfører gav praktiske informasjon i forhold til videre behandling.

Leder av redaksjonskomiteen Bodhild Fjelltveit orienterte at de hadde innarbeidet flere av de innkomne forslagene i ny tekst, og avvist andre.

Varaordfører Bente Gro Slettebø tok opp om på noen ville opprettholde sine endringsforslag.

Følgende fikk ordet:

Nr. 28 (til dagsorden), 15, 31 (replikk), 15 (svarreplikk) og 127.

Varaordfører Bente Gro Slettebø tok deretter opp endringsforslagene til votering:

Følgende fikk ordet:

Nr. 177 (forretningsorden) og 25 (forretningsorden) angående avstemming av endringsforslag.

Nr	Forslags- stiller	Linje	Forslag	Red. komiteens innstilling	Behandling
1	Vestland	31	Tillegg i overskrift <i>Høy løpende matproduksjon i hele landet er den beste beredskapen</i>	Høy løpende matproduksjon i hele landet er den beste beredskapen	Tatt inn
2	Akershus	101	Nytt kulepunkt etter 100- 101: <i>Arbeide for at staten forenkler regelverket for sikringsarbeid, slik at</i>	Arbeide for at staten styrker tiltakene og forenkler regelverket.	Tatt inn

			<i>nødvendige sikringstiltak som reduserer konsekvensene av de stadig økende klimaendringene, enklere kan gjennomføres</i>	Jordbruksareal må prioriteres i sikringsarbeidet	
3	Innlandet	101	Nytt kulepunkt etter 100-101: <i>Samordne og forenkle lovverk som i dag vanskeliggjør masseuttak fra vassdrag</i>	Samordne og forenkle lovverk som i dag vanskeliggjør masseuttak fra vassdrag når dette er nødvendig for å forebygge flomskade.	Tatt inn
4	Grøntutvalg	119	Tillegg: <i>... følgeskader og snø.</i>	Avvises	Avvist
5	Innlandet	123 - 126	Tillegg til 123-126: <i>Dyrka og dyrkbar mark må forbeholdes matproduksjon. Brakklegging av jorder og tilbakeføring av matproduserende areal til unyttbare områder må opphøre.</i>	Dyrka og dyrkbar mark må forbeholdes matproduksjon.	Avstemming over forslaget For 50 Mot 96 Red.komiteens innstilling vedtatt
6	Vestland	151	Stryke del av 151: <i>Landbruket trenger ~~ikke-bare agronomer, men også andre~~ fagfolk for å holde drifta i gang.</i>	Avvises	Avvist
7	Vestland	159	Tillegg til 159: <i>Modellen må samordnes med gartnerutdanningen når den evalueres.</i>	Avvises	Avvist
8	Møre og Romsdal	219 - 220	Endre 219-220: <i>De eksisterende ordningene for produksjons- og markedsregulering må utnyttes med tydelig mål om økt lønnsomhet og jamstilling er det nødvendig å etablere nye reguleringsordninger samt å forbedre eksisterende ordninger der det er nødvendig og mulig.</i>	Avvises	Avvist

9	Agder	221 - 222	Endre 221-222: <i>Nye godt utreda ordninger for produksjonsregulering i landbruket må komme på plass i de produksjonene der fordelene er større enn ulempene</i>	Avvises	Avstemming over forslaget For 62 Mot 85 Red.komiteens innstilling vedtatt
1 0	Møre og Romsdal	221	Stryk del av 221: ~~Eventuelle endringer i markeds ...~~	Avvises	Avvist
1 1	Møre og Romsdal	222	Tillegg til 222: <i>... få oversikt over mulige positive og negative effekter for ...</i>	... få oversikt over mulige positive og negative effekter for ...	Tatt inn
1 2	Møre og Romsdal	236	Nytt kulepunkt etter 236: <i>Jobbe med nye produksjonsreguleringsverktøy som hindrer overproduksjon utan å bruke reduksjon av priser i primærleddet.</i>	Avvises	Avvist
1 3	Møre og Romsdal	273 - 274	Endre 273-274: <i>Vi må ta i bruk arealer over hele landet som er egnet for grøntproduksjon for å møte veksten i grøntsektoren</i>	Avvises	Avvist
1 4	Buskerud	285 - 287	Endre 285-287: <i>Opprettholde og utvikle en spredt og variert struktur i norsk grøntproduksjon av hensyn til beredskap og for å styrke sikkerheten for leveranser til markedet i krevende sesonger.</i>	Tas inn som nytt kulepunkt. Kulepunkt på 285-287 blir stående	Tatt inn
1 5	Vestland	302 - 303	Stryke 302-303: ~~Det gjelder i de nordligste fylkene, men også andre områder hvor det er få eller ingen produsenter igjen.~~	Avvises	Avvist
1 6	Vestland	304 - 306	Stryke 304-306: ~~I de senere årene har heller ikke de store produsentene fått dekket sine økte kostnader gjennom høyere prisuttak i markedet. Dette er en utvikling som krever~~	Avvises	Avvist

			~~økt oppmerksomhet, bl.a. fordi noen svært få produsenter kan være «motoren» som opprettholder et produsentmiljø.~~		
17	Grøntutv.	306	Stryke 306: ~~... bl.a. fordi noen svært få produsenter kan være «motoren» som opprettholder et produsentmiljø.~~	Tas inn	Tatt inn
20	Rogaland	309 - 314	Endre 309-314: <i>De fleste direktetilskuddene er differensiert etter landbrukspolitiske vurderinger, størrelse på produksjonen og/eller hvor i landet gården ligger. Bondelaget skal jobbe for et mer treffsikkert tilskuddssystem som helt eller delvis kan erstatte dagens soneinndeling. Jordsmonnkartlegging må fremskyndes slik at man kan basere en utredning av sonegrensene på et komplett datagrunnlag for hele landet. Frem til kartlegging er utført i hele landet, må det gjennomføres justeringer i sonene.</i>	De fleste direktetilskuddene er differensiert etter landbrukspolitiske vurderinger, størrelse på produksjonen og/eller hvor i landet gården ligger. Bondelaget skal jobbe for et mer treffsikkert tilskuddssystem som helt eller delvis kan erstatte dagens soneinndeling. Jordsmonnkartlegging må fremskyndes slik at man kan basere en utredning av sonegrensene på et komplett datagrunnlag for hele landet.	Avstemming over forslaget Første avstemming For 74 Mot 74 Andre avstemming For 72 Mot 76 Red.komiteens innstilling vedtatt
21	Rogaland	326	Nytt kulepunkt etter 326: <i>At en større del av bondens inntekt skal komme fra markedsinntekter.</i>	Avvises	Avvist
23	Østfold	359 - 360	Endre 359-360: <i>Stortingets rovdyrforlik er et kompromiss som både skal sikre levedyktige rovdyrbestander og beitebruk i inn- og utmark</i>	Stortingets rovdyrforlik er et kompromiss som både skal sikre levedyktige rovdyrbestander og beitebruk på	Tatt inn

				innmark og i utmark.	
2 4	Innlande t	364 - 366	Stryke 364-366: ~~Et tillegg til den byrden jordbruket selv påføres som følge av klimaendringene, betaler jordbruket i økende grad prisen også for de ulempene klimaendringer og overbeiting påfører reindriften~~	Tas inn	Tatt inn
2 5	Innlande t	360 - 362	Endre 360-362: <i>Den to-delte målsettinga i rovdyrpolitikken sier helt tydelig at det skal være mulig å drive med beitedyr både innenfor og utenfor forvaltningsområde for rovdyr. Bestandsmål for ynglende rovvilt skal nås innenfor forvaltningssonene</i>	Den to-delte målsettinga i rovdyrpolitikken sier helt tydelig at det skal være mulig å drive med beitedyr både innenfor og utenfor forvaltningsområde for rovvilt. Beiteprioriterte områder skal ikke benyttes for å nå bestandsmålene, utenfor sonene er felling det primære virkemiddelet. Bestandsmålet for ynglende rovvilt skal derfor nås innenfor forvaltningssonene	Tatt inn
2 6	Østfold	373 - 379	Nytt kulepunkt etter 373- 379: <i>Gjennomføre rask DNA- testing av skadegjørere, som kan sikre raske og effektive uttak</i>	Gjennomføre rask DNA-testing av skadegjørere når det er krav om dette, for å sikre raske og effektive uttak	Avstemming over red.komiteen s innstilling For 69 Mot 78 Kulepunktet tas ikke inn
2 7	Innlande t	373 - 379	Nytt kulepunkt etter 373- 379: <i>Nødvergeretten må være reell og husdyrbonden må føle seg trygg på at han kan verge om sine beitende dyr</i>	Nødvergeretten må være reell og husdyrbonden må føle seg trygg på at han kan verge om sine beitende dyr	Tatt inn

28	Innlant	373 - 379	Nytt kulepunkt etter 373-379: <i>Fjerne mål om ynglende ulv i Norge</i>	Avvises	Avstemming over forslaget For 78 Mot 70 Forslaget tatt inn
29	Østfold	386	Nytt kulepunkt etter 386: <i>At staten gjennom tilskudd i større grad må dekke skadeforebyggende tiltak innafør ulvesona</i>	At staten gjennom tilskudd i større grad må dekke skadeforebyggende tiltak innafør forvaltningsområder for rovdyr	Tatt inn
30	Østfold	386	Nytt kulepunkt etter 386: <i>Flytte Hvaler kommune ut av ulvesonen</i>	Avvises	Avvist
31	Grøntutv.	410	Tillegg til 410: <i>vi som næring må definere hva bærekraft er</i>	Avvises	Avvist
32	Møre og Romsdal	437	Nytt kulepunkt etter 437: <i>Arbeide for at man dyrker de vekster som er best egnet på de ulike arealene i hele landet</i>	Avvises	Avvist
33	Østfold	437	Nytt kulepunkt etter 437: <i>Jobbe for at offentlige institusjoner kjøper inn en gitt andel norskproduserte økologiske matvarer.</i>	Avvises	Avstemming over forslaget For 45 Mot 103 Forslaget avvist
34	Østfold	437	Nytt kulepunkt etter 437: <i>Sette et tallfestet mål for økologisk produksjon i Norge.</i>	Arbeide for at det settes et tallfestet mål for økologisk produksjon i Norge.	Tatt inn
35	Trøndelag	437	Nytt kulepunkt etter 437: <i>Øke utnyttelsen av beiteressursene gjennom å styrke virkemiddelbruken da beitebruk har stor betydning for biologisk mangfold, klima og norsk selvforsyning</i>	Avvises	Avstemming over forslaget For 88 Mot 59 Forslaget tatt inn
37	Rogaland	503	Nytt kulepunkt etter 503:	Tas inn	Tatt inn

			<i>Bidra til kunnskapsbygging om binding av CO2 gjennom fotosyntese og at mange av landbrukets utslipp av klimagasser kommer fra det korte kretsløpet.</i>		
38	Buskerud	511	Nytt kulepunkt etter 511: <i>Stimulere til organisert maskinsamarbeid i områder med krevende miljøkrav for å opprettholde kornproduksjon i disse områdene</i>	Avvises	Avvist
39	Grøntutv	537	Nytt kulepunkt etter 537: <i>Vi må jobbe for å få et eget regelverk for genredigering for å skille mot genmodifisering</i>	Avvises	Avvist

Varaordfører tok opp hele dokumentet opp til avstemming:

Vedtak:

Enstemmig vedtatt

Ordfører Karl Fredrik Okkenhaug overtok møteledelsen.

SAK 9 MEDLEMSKATEGORIER OG KONTINGENT FOR NORGES BONDELAG OG BONDELAGETS SERVICEKONTOR AS

Bodhild Fjelltveit la fram representantskapets innstilling til årsmøte.

Ingen ønsket ordet

Vedtak:

Medlemskategorier

Norges Bondelag har 4 medlemskategorier:

1. *Bruksmedlem*
  - a. Medlemmer som eier og/eller driver gård er bruksmedlem
2. *Personlig medlem*
  - a. Medlemmer som ønsker å støtte Norges Bondelags arbeid, men som ikke eier eller driver gård kan være personlig medlem i Norges Bondelag
3. *Husstandsmedlem*
  - a. Et personlig medlem, bruksmedlem eller æresmedlem kan ha ett husstandsmedlem tilknyttet sitt medlemskap
4. *Æresmedlem*

Medlemskap i Norges Bondelag er direkte og personlig. For alle enkeltpersonsforetak skal medlemskapet være registrert på eier av foretaket (bruksmedlem). Medlemskategorien Selskap med jordbruk gjelder kun for jordbruksforetak med flere eiere (som for eksempel samdrifter) og jordbruksforetak organisert som AS.

Selskap med jordbruk og selskap uten jordbruk

Jordbruksforetak med flere eiere og landbruksrelaterte foretak uten jordbruksproduksjon kan være medlem i Bondelagets Servicekontor AS. Regelen for medlemskategoriene Selskap med jordbruk og Selskap uten jordbruk om at $\frac{3}{4}$ av foretakets eiere også må være medlem av Norges Bondelag endres til at en av eierne eller daglig leder må være medlem. Det innføres fast servicekontingent for selskap med jordbruk og den faste servicekontingenten for selskap uten jordbruk økes tilsvarende personlig kontingent. Selskap med jordbruk der alle eierne er medlem i Norges Bondelag må ikke betale fast servicekontingent.

Kontingentsystemet

Personlig kontingent

Alle medlemmer i Norges Bondelag, med unntak av æresmedlemmer, skal betale personlige kontingent.

Medlemmer til og med 30 år, fra og med 70 år og husstandsmedlemmer skal betale en redusert sats.

Medlemmer til og med 25 år som er medlem i Norges Bygdeungdomslag eller 4H Norge skal betale en ytterligere redusert sats.

Brukskontingent

Bruksmedlemmer, selskap med jordbruk og selskap uten jordbruk skal betale brukskontingent til Bondelagets Servicekontor AS. Bruksmedlemmer skal betale kontingent for sine produksjonsinteresser uavhengig av foretaksform. Medlemmer som er deltakere/eiere i DA, AS eller ANS skal betale brukskontingent for sin andel av foretakets produksjon, forutsatt at foretaket ikke er medlem i Bondelaget.

Brukskontingenten er sammensatt av 3 elementer.

1. Fast servicekontingent
2. Arealkontingent utmark
3. Produksjonskontingent

Det beregnes merverdiavgift på brukskontingent.

Medlemmer under 35 år skal betale halv personlig- og brukskontingent de to første årene som bruksmedlem.

Produksjonskontingent beregnes basert på arbeidsforbruk. Kontingenten regnes ut ved hjelp av normtall og en kontingentfaktortabell. Normtallene for alle produksjoner justeres med utgangspunkt i best tilgjengelig tallgrunnlag. Normtallene bør gjennomgås jevnlig og justeres hvis nytt, og bedre tallgrunnlag er tilgjengelig.

Det beregnes produksjonskontingent for alle produksjoner som er berettiget til avløsning ved sykdom i jordbruksavtalen.

Tidligere har sats for produksjonskontingent for de to laveste trinnene på kontingentfaktortabellen vært kr. 0,-. Etter at arealkontingent innmark nå er fjernet økes satsen på disse to trinnene, slik at alle medlemmer betaler produksjonskontingent for sin produksjon.

I medlemsregisteret og på faktura for medlemskontingent endres betegnelse «Servicekontingent» til «Brukskontingent» og «Fast servicekontingent» til «Grunneierkontingent».

Styret i Norges Bondelag kan vedta nærmere retningslinjer for medlemskap og kontingent.

Enstemmig vedtatt.

SAK 8   RAMMEBUDSJETT OG KONTINGENT TIL NORGES BONDELAG OG BONDELAGETS SERVICEKONTOR AS FOR 2025

Åse Sundvor la fram representantskapets innstilling til årsmøte.

Det ble åpnet for spørsmål og følgende fikk ordet:

Nr. 60.

Vedtak:

A. Medlemskontingentsatser for Norges Bondelag og Bondelagets Servicekontor AS 2025

PERSONLIG KONTINGENT TIL NORGES BONDELAG:

Ordinær sats for medlemmer fra og med 31 år til og med 69 år	kr	1 090,-
Redusert sats for husstandsmedlemmer	kr	715,-
Redusert sats for medlemmer til og med 30 år og fra og med 70 år	kr	715,-
Redusert sats for medlemmer i NBU eller 4H til og med 25 år	kr	330,-

KONTINGENT TIL BONDELAGETS SERVICEKONTOR AS:

Grunneieravgift

Grunneieravgift for bruksmedlemmer og selskap med jordbruk	kr	645,-
--	----	-------

Arealavhengig kontingent innmark, kr/da

Areal som disponeres i driften av bruket	kr	2,43
--	----	------

Arealavhengig kontingent utmark, kr/da

Øvre grense per medlem kr 700,-	kr	0,91
---------------------------------	----	------

Produksjonsavhengig kontingent

Kontingenttrinn	Sats 2025 (kr)	Kontingenttrinn	Sats 2025 (kr)
<i>Faktor 0,001 – 0,050</i>	200,-	<i>Faktor 0,751 – 1,000</i>	4 489,-
<i>Faktor 0,051 – 0,150</i>	400,-	<i>Faktor 1,001 – 1,250</i>	4 913,-
<i>Faktor 0,151 – 0,250</i>	720,-	<i>Faktor 1,251 – 1,500</i>	5 139,-
<i>Faktor 0,251 – 0,350</i>	1 420,-	<i>Faktor 1,501 – 1,750</i>	5 513,-
<i>Faktor 0,351 – 0,450</i>	2 090,-	<i>Faktor 1,751 – 2,000</i>	5 806,-
<i>Faktor 0,451 – 0,550</i>	2 800,-	<i>Faktor 2,001 – 2,250</i>	6 098,-
<i>Faktor 0,551 – 0,650</i>	3 471,-	<i>Faktor 2,251 -</i>	6 396,-
<i>Faktor 0,651 – 0,750</i>	4 233,-		

Maksimumskontingent	kr	10 500,-
----------------------------	----	----------

Fast servicekontingent for selskap uten jordbruksproduksjon	kr	2.515,-
--	----	---------

B. Tilbakeføring av kontingent fra Norges Bondelag til lokal- og fylkeslag for 2025 på bakgrunn av innbetalt kontingent 2024 (tall i hele tusen)

Sum tilbakeføring til lokallagene	14 395
Sum tilbakeføring til fylkeslagene	19 516
Sum overføring av kontingent til lokal- og fylkeslag	33 911

Enstemmig vedtatt.

----- 000 -----

Ordfører takket ansatte i sekretariatet og teknisk ansvarlig for et godt arrangement og overrakte blomst til generalsekretær Sigrid Hjørnegård.
Bjørn Gimming takket for et godt årsmøte.

----- 000 -----

Møtet hevet kl. 16.40

Lillehammer, 13. juni 2024.

Karl Fredrik Okkenhaug
Ordfører

Åse Berit Valle
Sekretær

Ole-Kristian Bergerud

Kathrine Jansdatter Johnsen

Økt sjølforsyning er bestillinga – landbruket har løsningene

Det nye målet om sjølforsyning på 50 prosent er et tydelig signal om at Stortinget vil satse på oss – på landbruket. Mat og produkter fra norsk landbruk har godt omdømme. Dette trenger vi for at forbrukerne velger våre produkter i butikken slik at vi kan nå målet om økt sjølforsyning og beholde oppslutningen om den norske landbruksmodellen. Derfor blir det viktig å invitere flere med inn i diskusjonen om framtidens landbruk: Vi vil være i dialog med forbrukerne.

Mangfoldet i produksjoner, geografi og størrelse gjør næringa mer robust. For de som vurderer å ta steget inn i næringa og i verdens beste jobb, må det være økonomisk bærekraft i alle produksjoner. Sammen med styrka velferdsordninger vil dette være med på å skape trygghet for de som ønsker å bli bonde. Vi oppnår mest når vi står samla, og vil opptre som et sterkt lag på vegne av næringa. Det er mer som samler oss enn skiller oss.

Ta alle ressursene i bruk!

Vi må bruke og utvikle de arealene vi har og produsere det de er best egna til, både dyrking av mat, fôr og beite. Det er et bærekraftig bidrag til økt matproduksjon. Som en bonus holder vi kulturlandskapet åpent og forvalter viktige ressurser som kommer samfunnet til gode, men det kommer ikke av seg selv.

Rovdyrbestandene er en trussel mot bruk av både inn- og utmarksbeitene, og rovdyrtapene må ned. Matprodusentene merker et villere og våtere klima på kroppen, med både tørke, flom og skred. Dyrka mark må prioriteres høyere ved flomforebygging, og vi må sikre, ikke ofre matjord. Bonden må ha full rådighet over egne arealer, annen beitedrift må skje utenfor dyrka mark. Konflikten med tamreindrift må ned.

Norsk landbruk skal levere trygg, norsk mat i tråd med forbrukernes krav. Samfunnets mål om økt sjølforsyning krever god lønnsomhet, forutsigbare rammevilkår og tilstrekkelig risikoavlastning for bonden. Et sterkt tollvern må til for at en større del av markedet kan dekkes av norske varer. Landbrukssamvirkene er vårt viktigste verktøy for markedstilgang for våre produkter, og oppslutningen om samvirke må styrkes. Slik får vi også en sterkere posisjon i møte med dagligvarekjedene.

Bønder = beredskap

Kunnskap og føre-var-prinsippet må legges til grunn for de prioriteringene samfunnet gjør.

Derfor må myndighetene snarest kartlegge status for forsyningsikkerheten i Norge.

Anbefalingene fra totalberedskapskommisjonen må følges opp med konkrete tiltak.

I Nord-Norge bidrar landbruket til aktivitet og bosetting i en region der tilstedeværelse er av sikkerhetspolitisk betydning. Løpende matproduksjon og næringsmiddelindustri i hele landet er viktig for å ha en god totalberedskap. Staten må være med og avlaste bedriftene for merkostnadene ved å drifte grunnleggende infrastruktur for foredlingsindustri i nord.

God beredskap og økt sjølforsyning krever et aktivt distriktsjordbruk. Målet om en variert bruksstruktur med et levende jordbruk i hele landet ligger fast. Bondelaget er bekymret over at flere bønder opplever å være den siste bonden i bygda, og ønsker velkommen en diskusjon om hvilke nye løsninger som kan bidra til framtidstro i distriktsjordbruket.

Henstilling til styret

Sak8 Rammebudsjett og kontingent til Norges Bondelag og Bondelagets Servicekontor for 2025

Linjenr: Aktivitetsavhengig tilbakeføring til lokallag

Årsmøtet ber styret om å se på mulighetene for å øke ramma til aktivitetsavhengig tilbakeføring til lokallag (aktive lokallagsmidler) i sin behandling av budsjett for 2026.

Delegat nr. 60 Thomas Riiser

Vedlegg

Deltagere med stemmerett i årsmøte 2024

Styret

1	Gimming	Bjørn
2	Hoen	Egil Chr
3	Fjelltveit	Bodhild
4	Johansen	John-Erik Skjellnes
5	Sund	Merethe
6	Myhr	Anne Irene
7	Salte	Arthur
8	Rønning	Solveig Bratteng
9	Rogneby	Thor Johannes
10	Gjertsen	Henrik Nordtun
11	Kongshaug	Konrad
12	Sundvor	Åse

Ordførere

13	Okkenhaug	Karl Fredrik
14	Slettebø	Bente Gro M.

Fylkesledere

15	Bergerud	Ole-Kristian	Østfold
16	Tømte	Morten	Akershus
17	Randem	Helge	Akershus, nestleder
18	Gjems	Elisabeth	Innlandet
19	Søndrol	Bjørn Olav	Innlandet, nestleder
20	Trintrud	Eirin	Buskerud
21	Røren	Hans Jørgen Olsen	Vestfold
22	Flatland	Trude	Telemark
23	Myren	Kirsten Helen	Agder
24	Hustoft	Ståle	Rogaland
25	Idsø	Reinert	Rogaland, nestleder
26	Agjeld	Gry Ingvild	Vestland
27	Hjelmeland	Kjersti	Vestland, nestleder
28	Ulfsnes	Olav Håkon	Møre og Romsdal
29	Kimo	Petter Harald	Trøndelag
30	Staverløkk	Hanne Elisabeth	Trøndelag, nestleder
31	Jenssen	Hanne Sofie	Nordland
32	Iselvmo	Øystein	Troms
33	Skreddernes	Lise Kaldahl	Finnmark

Representanter for samarbeidende organisasjoner

34	Vågan	Monika Frisvold	Norges Bygdekvinne­lag
35	Heringstad	Sigrid	Norges Bygdeungdomslag
36	Haugen	Marit	Tine SA
37	Narum	Johan	Nortura SA

38	Skuterud	Anne Jødahl	Felleskjøpet Agri SA, deltar 12. juni
39	Gillund	Nils Olve	Gartnerhallen SA
40	Wøien	Mikael	Hoff SA
41	Skadsem	Bertran Trane	Norges Pelsdyrslag
43	Egeland	Per Inge	Norsvin SA, deltar 12. juni
44	Smenes	Vegard Nils	Geno SA
45	Slemmen	Ronald Cato	Norsk Sau og Geit
46	Torp	Hans Edvard	Landkreditt SA, reiser 13/6 kl 12.00
286	Sigstad	Anders	Landkreditt SA. Stiller for Torp 13/6 kl. 12.00
47	Gresseth	Erling	Tyr
48	Strande	John-Anders	Norges Birøkerlag, deltar 12. juni
48	Åsen	Eli	Norges Birøkerlag, deltar 13. juni
49	Hegle	Trude	Norsk Fjørfeleg
50	Karlsvik	Inge Martin	Norske Landbrukstenester
51	Røyneberg	Arnstein	Norsk Landbruksrådgiving

Norges Bygdeungdomslag

52	Solbakk	Ruben
53	Børstad	Hans-Egil
54	Bilstad	Vilde
55	Rød	Ole Jørgen

Norges Bygdekvinneleg

56	Røhr	Sanna
213	Aurbakken	Cesilie
58	Kolskår	Liv
59	Moen	Laila Glittenberg

Østfold

60	Riiser	Thomas
61	Bye	Theodor
62	Holme	Liss Cathrine, kommer onsdag ettermiddag
63	Solberg	Hans Norman André
64	Guren	Ingri Rosén
65	Kristoffersen	Finn-Erling
66	Kraggerud Jr	Jørgen
67	Hesleskaug	Aase Maren Øiestad

Akershus

68	Klever	Johan Hinnaland
69	Bogstad	Marthe
70	Aaby	Kari Anne
71	Ølstad	Per-Jacob

72	Tjernæs	Jan Ivar
177	Klaseie	Anders
74	Gultvedt	Morten
75	Grinde	Gro
76	Wårum	Eivind
77	Aas	Kaja Merete

Innlandet

78	Landet	Ingvald Lyngar
79	Eriksmoen	Erling Olav
80	Grini	Maren
81	Nestvold	Tine Elisabeth
82	Ellevold	Håkon Andreas
83	Lyseggen	Jan Ove
84	Kvam	Jørgen Andrisson
85	Opsahl	Magnus Mo
86	Amlie	Erlend
87	Lohn	Geir
88	Lajord	Guro
89	Spangen	Marthe Ilseng, deltar 12. juni
89	Grøndalen	Geirmund, deltar 13. juni
90	Bergseth	Anders
91	Negård	Halfdan
92	Sønstevold	Anders
93	Arnesen	Kaare Wilberg
94	Evensen	Knut
95	Rostad	Camilla

Buskerud

96	Hodnungseth	Ole Anders
97	Kjørstad	Thomas
98	Syilling	Grethe Bergflødt
99	Wetterstad	Lars Halvard
100	Gran	Bernt
101	Stangebye	Roxana
102	Stuve	Lars Fredrik

Vestfold

103	Johnsen	Inger Synøve
104	Berge	Hans Kristian
105	Langaas	Karin
106	Pettersen	Thomas
107	Moskvil	Sondre Kåsin
108	Andreassen	Ole

Telemark

109	Aanderaa	Mikkel
110	Stensrød	Anders
111	Kjeldsen	Henrik

Agder

112	Hansen	Jørund Kvaale
113	Goderstad	Marianne
114	Helle	Tor Espen
115	Thoresen	Inger Liv Røyter

Rogaland

116	Refve	Jon Tore
117	Gudmestad	Tor
118	Bø	Gunnar
119	Aanestad	Magnhild Hobberstad
120	Erga	Marianne Auestad
121	Røyneberg	Henning
122	Grønning	Anbjørn
123	Eiane	Tor-Erlend
124	Nevland	Håvard
125	Høyland	Åsbjørn
126	Håland	Sven Martin

Vestland

127	Hauso	Knut Byrkjenes
128	Lysne	Kari Sigrun
129	Myhr	Olav
130	Gjørven	Rolf Olav
131	Bratthole	Oddbjørn
132	Myrdal	Eivind
133	Hus	Andreas
134	Hjelle	Knut Tore Nes
135	Greve	Maya Fugelsnes
136	Stuve	Guro
137	Gjengedal	Nils Magne
138	Skarstein	Silje Åsnes

Møre og Romsdal

139	Skjervøy	Audun
140	Ellingsgård	Kjersti Fløystad
141	Sandnes	Kristin Gilje
142	Vanberg	Lars Olav
143	Klever	Marius Dahle

Trøndelag

144	Tufte	Stian
145	Næss	Torstein
146	Svarva	Toril
147	Flak	Torgeir
148	Austad-Sivertsen	Magnus Holla
149	Buvarp	Simon

150	Ørstad	Therese
151	Snopestad	Håkon
152	Melvold	Frøydis
153	Løvås	Arnt Ove
154	Totland	Dan Leo Lyngstad
155	Berntsen	Kjell Erik
156	Østenby	Ine Cecilie Heggås
157	Vaag	Jørn Magne
158	Johansen	Camilla Strøm

Nordland

159	Stormo	Odd-Arne
160	Utvik	Solveig Kolderup
161	Ellingsen	Jørn Gunnar
162	Aune	Tor-Arne
163	Johansen	Pål Hagbart

Troms

164	Bratsberg	Erling
165	Hokland	Randi
166	Johansen	Kathrine Jansdatter

Finnmark

167	Søfting	Bjørn Tore
168	Anderssen	Sven Reimer
169	Tornensis	Nils Andreas